

Regelverk for tilskuddsordning:

Forebyggende innsats på rusmiddel- og dopingområdet

1. Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddsordningen er å styrke folkehelsearbeidet gjennom forebygging av bruk av rusmidler og doping.

Ønsket effekt / effektmål:

- Organisasjonene leverer oppdatert informasjon om forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk til befolkningen som helhet
- Organisasjonene har styrket forebyggingsarbeidet på rusmiddel- og/eller dopingbruk hos sine samarbeidspartnere
- Organisasjonene er aktive tilretteleggere innen forebygging av rusmiddel- og dopingbruk

Resultatmål for ordningen er spesifisert i resultatmatrisen under punkt 3.

Målgruppen er befolkningen, frivillig sektor, offentlige aktører og beslutningstakere.

2. Kriterier for måloppnåelse for ordningen

Helsedirektoratet skal årlig rapportere til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) om oppnådde resultater på fastsatte mål på effekt- og resultatnivå for ordningen. Rapporteringen til HOD er basert på informasjon innhentet fra tilskuddsmottakerne (se regelverkets punkt 7) og eventuelle andre kilder.

De følgende indikatorene legges til grunn for å belyse graden av måloppnåelse for ordningen som helhet.

Effektnivå:

- Andel av utvalg av befolkningen som egenrapporterer økt bevissthet omkring forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Andel av utvalg av befolkningen som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt kunnskap om forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt aktivitet på forebygging av rusmiddel- og dopingbruk

Resultatnivå: Indikatorer for resultatmålene for ordningen er spesifisert i resultatmatrisen under punkt 3.

3. Resultatmatrise

Regelverket er bygget opp slik at formålet for tilskuddsordningen er operasjonalisert i effektmål og resultatmål med kriterier for måloppnåelse (se tabell under). Vurderingskriteriene for tildeling, hva søknaden skal inneholde og krav til rapportering er utledet av målene slik at det er en logisk sammenheng mellom delene i regelverket (resultatkjede).

Effektmålene angir ønsket effekt, dvs. hvilken forskjell tiltaket utgjør for eller hvilken nytte målgruppen har av tiltaket. Resultatmålene angir hva tilskuddsmottakerne får tilskudd til å oppnå eller levere på ved å gjennomføre ett eller flere tiltak eller aktiviteter i det aktuelle tilskuddsåret.

Søkerne skal ha aktivitet som støtter samtlige effektmål. Det er ikke et krav at søkerne skal ha aktivitet på samtlige resultatmål. I hvor stor grad planlagt aktivitet svarer til målene, vil være del av Helsedirektoratets vurdering av søknaden.

	Planlagt resultat (mål)	Kriterier for måloppnåelse (indikator)
Ønsket effekt (Effektmål 1)	Organisasjonen leverer oppdatert informasjon om forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk til befolkningen som helhet	Andel av utvalg av befolkningen som egenrapporterer økt bevissthet omkring forebygging av rusmiddel- og dopingbruk
		Andel av utvalg av befolkningen som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for
Resultatmål 1.1	Organisasjonen har jobbet systematisk/strategisk for å gjøre kunnskap om forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk bredt kjent i befolkningen	Organisasjonen bruker plan for synliggjøring/kommunikasjonsplan (JA/NEI)
		Antall foredrag eller tilsvarende gjennomført
		Estimert antall personer nådd gjennom foredrag eller tilsvarende
		Antall målrettede/tematiske kampanjer gjennomført
Resultatmål 1.2	Organisasjonen bruker nettinformasjon og nettbaserte verktøy aktivt for å nå bredt ut i befolkningen	Antall besøkende på nettsider
		Antall følgere på sosiale medier
Ønsket effekt (Effektmål 2)	Organisasjonen har styrket forebyggingsarbeidet på rusmiddel- og/eller dopingområdet hos sine samarbeidspartnere*	Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt kunnskap om forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
		Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt aktivitet på forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
Resultatmål 2.1	Samarbeidspartnerne* har mottatt opplæring i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk	Antall kommuner/fylkeskommuner som har fått opplæring i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
		Antall arbeidsplasser som har fått opplæring i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
		Antall andre samarbeidspartnere som har fått opplæring i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
		Antall personer som har fått opplæring i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
Resultatmål 2.2	Samarbeidspartnerne* har mottatt veiledning/annen bistand i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk	Antall kommuner/fylkeskommuner som har fått veiledning eller annen bistand
		Antall arbeidsplasser/virksomheter som har fått veiledning eller annen bistand

		Antall samarbeidspartnere som har fått veiledning eller annen bistand
		Antall personer som har fått veiledning eller annen bistand
Ønsket effekt (Effekt mål 3)	Organisasjonen er aktiv tilrettelegger innen forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk	Resultater rapporteres kvalitativt
Resultatmål 3.1	Organisasjonen har fremmet forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk i relevante fora og prosesser	Antall råd, utvalg og formelle arbeidsgrupper organisasjonen har deltatt i

* Samarbeidspartnerne kan være kommuner, fylkeskommuner, arbeidsplasser, medlemsorganisasjoner og andre

4. Hvem kan få tilskudd

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Interkommunale selskaper
- Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- Frivillige og ideelle organisasjoner (herunder stiftelser)
- Universiteter og høyskoler
- Bedrifter
- Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg og presiseringer:

Nasjonale foreninger og stiftelser med utadrettet virksomhet og et landsdekkende nedslagsfelt kan motta tilskudd. Uavhengig av organisasjonsform skal det fremgå av organisasjonens vedtekter at organisasjonen ivaretar et ideelt, ikke kommersielt formål.

Medlemsorganisasjoner som primært har personmedlemmer, kan ikke motta tilskudd over denne tilskuddsordningen.

Tilskudd til tidligere etablerte tilbud og prosjekter skal prioriteres i 2023.

5. Søknaden skal inneholde

- Søkerens måltall for tilskuddet (se regelverkets punkt 3)
- Beskrivelse av tiltak det søkes om tilskudd til (se regelverkets punkt 6)
- Budsjett (skal kunne sammenliknes på samme nivå med regnskap dersom regnskap kreves) (se regelverkets punkt 6)
- Delfinansiering/tilskudd fra andre instanser
- Egenfinansiering
- Redegjørelse for de interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse for tiltaket
- Søkerens vurdering av risiko ved tiltaket

Søknaden skal undertegnes av styreleder eller den som har signeringsfullmakt.

Tillegg og presiseringer:

Søknaden må inneholde tilstrekkelig informasjon for å kunne vurderes opp mot tildelingskriteriene som beskrevet i regelverkets punkt 6.

- Vedtekter eller grunnlagsdokumenter som viser at forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk er del av organisasjonens kjernevirksomhet må vedlegges søknaden.

Søknaden skal kort beskrive:

- hvilke planer søkeren har for synliggjøring av tiltaket
- hvordan søkeren kvalitetssikrer at egne tiltak er kunnskapsbaserte
- hvordan søkeren skal innhente, systematisere og tilgjengeliggjøre kunnskap og informasjon til bruk i sitt virke
- hvilket system søkeren har/planlegger å ta i bruk for tilbakemeldinger fra beslutningstakere, samarbeidspartnere og befolkningen for å måle effekt mv.
- hvilke aktører søkeren skal samarbeide med, og hvilke tema og/eller oppgaver som det skal samarbeides om
- de viktigste politiske prosessene søkeren planlegger å ta aktivt del i, inkl. planlagte høringer
- hvordan søkeren planlegger å bidra til samfunnsdebatten
- hvilke andre utadrettede tiltak søkeren planlegger å gjennomføre

I tillegg til beskrivelsene over skal søknaden inneholde et realistisk anslag fra tilskuddsmottaker på hva/hvor mye de vil oppnå eller levere med tildelte midler ved utgangen av tilskuddsåret (måltall) for hvert av kriteriene for måloppnåelse på både effekt- og resultatnivå for tiltaket:

- Andel av utvalg av befolkningen som egenrapporterer økt bevissthet omkring forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Andel av utvalg av befolkningen som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for
- Organisasjonen bruker plan for synliggjøring/kommunikasjonsplan (JA/NEI)
- Antall foredrag eller tilsvarende gjennomført
- Estimert antall personer nådd gjennom foredrag eller tilsvarende
- Antall målrettede/tematiske kampanjer gjennomført
- Antall besøkende på nettsider
- Antall følgere på sosiale medier
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt kunnskap om forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt aktivitet på forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Antall kommuner/fylkeskommuner som har fått opplæring i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Antall arbeidsplasser/virksomheter som har fått opplæring i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Antall andre samarbeidspartnere som har fått opplæring i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Antall personer som har fått opplæring i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Antall kommuner/fylkeskommuner som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall arbeidsplasser/virksomheter som har fått veiledning eller annen bistand

- Antall samarbeidspartnere som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall personer som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall råd, utvalg og formelle arbeidsgrupper organisasjonene har deltatt i

Måltallet kan også være binært, dvs. JA/NEI

Måltallet vil - sammen med øvrige vurderingskriterier - brukes i Helsedirektoratets vurdering av søknaden. Hvis søkeren ikke planlegger å gjennomføre aktiviteter på alle punktene i listen over, settes måltallet til 0 (se regelverkets punkt 2).

Dersom tilskudd innvilges skal tilskuddsmottaker i sin rapportering per 31.12 det året tilskuddet ble tildelt rapportere resultater på samme kriterier som de oppga måltall for i søknaden. Helsedirektoratet vil sammenligne rapportert resultat med måltallet i søknaden i sin vurdering av tiltakets måloppnåelse.

Det er ikke krav om egenfinansiering eller delfinansiering fra andre, men det skal oppgis i søknaden dersom tiltaket har slik finansiering.

6. Tildelingskriterier

- Skjønnsmessig vurdering med utgangspunkt i forventet måloppnåelse
- Ordningen er øremerket i statsbudsjettet
- Kvantifiserbare tildelingskriterier
- Andel av regnskapsførte utgifter

Det gis tilskudd til:

Midlene skal brukes til drift av foreninger og stiftelser som har forebygging av bruk av rusmidler og/eller doping som sin kjernevirksomhet/formål, og som kan dokumentere dette gjennom sine vedtekter.

Tillegg og presiseringer:

- Tilskuddet skal benyttes til organisasjonens tiltak knyttet opp mot forebygging av rusmiddel- og dopingbruk.
- Det innvilges ikke tilskudd til tiltak knyttet til spilleproblematikk.
- Det innvilges ikke tilskudd til behandling, rehabilitering eller ettervern.

Tilskuddsberegning:

Søknadene vurderes skjønnsmessig opp mot planlagt aktivitet og tiltakets effekt- og resultatmål, samt oppnådde resultater foregående tilskuddsår.

Kategori (vektning)	Kriterier	Forklaring
Tiltak (50 %)	Sammenheng mellom tiltaket og ordningens mål	I hvilken grad vil tiltaket bidra til måloppnåelse for tilskuddsordningen?
	Faglig forsvarlighet	I hvilken grad er tiltaket i tråd med dagens føringer, forskning og erfaringer innen gitt fagområde?
	Nedslagsfelt / omfang	I hvilken grad dekker tiltaket et tilstrekkelig geografisk nedslagsfelt og/eller omfang av målgruppen?
Søknad (30 %)	Tydelige kriterier for måloppnåelse	I hvilken grad gir søknaden en god og realistisk beskrivelse av tiltaket? I hvilken grad henger tidsplan, aktiviteter og effekt-/resultatmål sammen?

		I hvilken grad viser søknaden til effekt-/resultatmål som er realistiske?
	Erfaring /kompetanse innenfor målområdet	I hvilken grad viser søknaden tilstrekkelig erfaring/kompetanse hos søkeren innenfor målområdet?
	Plan for rapportering og evaluering	I hvilken grad viser søknaden til gode rutiner for å rapportere på/evaluere tiltakets måloppnåelse?
Budsjett (20 %)	Klart og presist budsjett	I hvilken grad gir tiltakets budsjett en klar og presis oversikt over de ulike planlagte utgiftene/inntektene?
	Sammenheng mellom søknadsbeløp og aktivitetene	I hvilken grad henger budsjettet sammen med tiltakets aktiviteter?
	Sammenheng mellom søknadsbeløp, aktiviteter og måltall	I hvilken grad henger budsjettet sammen med tiltakets aktiviteter og måltall?

7. Rapportering fra tilskuddsmottaker skal inneholde

Rapporteringsfrist er 01.04 året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt.

Måloppnåelse:

Tilskuddsmottakers vurdering av gjennomførte tiltak og hvordan/i hvilken grad dette har bidratt til at målene for tilskuddsordningen er oppnådd. Tilskuddsmottaker skal rapportere kvantitativt på kriteriene for måloppnåelse (se regelverkets punkt 2) på effekt- og resultatmål (se regelverkets punkt 3, 5, 6 og 7), spesifikt.

I tillegg skal rapporteringen fra tilskuddsmottaker – der dette er relevant for tiltaket - inkludere en beskrivelse av:

- Andel av utvalg av befolkningen som egenrapporterer økt bevissthet omkring forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Andel av utvalg av befolkningen som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for
- Organisasjonen bruker plan for synliggjøring/kommunikasjonsplan (JA/NEI)
- Antall foredrag eller tilsvarende gjennomført
- Estimert antall personer nådd gjennom foredrag eller tilsvarende
- Antall målrettede/tematiske kampanjer gjennomført
- Antall besøkende på nettsider
- Antall følgere på sosiale medier
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt kunnskap om forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt aktivitet på forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Antall kommuner/fylkeskommuner som har fått opplæring i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Antall arbeidsplasser som har fått opplæring i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Antall andre samarbeidspartnere som har fått opplæring i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Antall personer som har fått opplæring i forebygging av rusmiddel- og/eller dopingbruk
- Antall kommuner/fylkeskommuner som har fått veiledning eller annen bistand

- Antall arbeidsplasser som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall samarbeidspartnere som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall personer som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall råd, utvalg og formelle arbeidsgrupper organisasjonene har deltatt i

Dersom det er avvik mellom måltall (også binære) angitt i søknaden og statusen for tiltaket per 31.12 året tilskuddet ble tildelt, skal dette forklares i rapporteringen sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak tilskuddsmottaker har satt i verk for å redusere avviket. Dette er spesielt viktig der avviket er stort.

Rapporteringen skal også inneholde informasjon om:

- hvordan søkeren har synliggjort tiltaket og aktivt gjort seg kjent blant mulige brukere
- hvordan søkeren skal innhente, systematisere og tilgjengeliggjøre kunnskap og informasjon til bruk i sitt virke på system, tjeneste og individnivå
- hvilket system søkeren har for tilbakemeldinger fra beslutningstakere, samarbeidspartnere og befolkningen for å måle effekt mv.
- de viktigste samarbeidene søkeren har deltatt i, hvilke aktører søkeren har samarbeidet med, og hvilke tema og/eller oppgaver som det er samarbeidet om
- de viktigste politiske prosessene søkeren har tatt del i inkl. høringer
- hvordan søkeren har bidratt til samfunnsdebatten
- hvilke andre utadrettede tiltak søkeren har gjennomført

Andre indikatorer det skal rapporteres på:

- Totalt antall ansatte og/eller frivillige, herunder antall lønnede årsverk og antall ulønnede årsverk

Eventuelle øvrige rapporteringskrav beskrevet i tilskuddsbrevet.

Regnskap: Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker skal kunne sammenlignes på samme nivå. Nærmere informasjon om regnskapsrapportering blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Revisorattestasjon: Der det innvilges tilskudd på 200 000 kroner eller høyere stilles det krav om revisorbekreftelse av regnskapet. Nærmere informasjon om revisorkontroll og attestasjon blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Avtalte kontrollhandlinger: Nærmere informasjon blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

8. Søknadsbehandling

Innstilling om avgjørelser/vedtak skal fremmes av: Helsedirektoratet

Innstilling skal godkjennes av: Helsedirektoratet

Avgjørelser/vedtak skal fattes av: Helsedirektoratet

Hvordan søker skal opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Helsedirektoratet

Prosess for søknadsbehandling ut over dette:

9. Klage på vedtaket

Tildeling av/avslag på tilskudd under ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er

det klagerett.

10. Rutiner for utbetaling

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummer er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling.

11. Oppfølging og kontroll

Helsedirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverk og tilskuddsbrev
- at opplysninger som legges til grunn for tildeling og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller.

Tillegg og presiseringer:

12. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Helsedirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd. Dette gjelder også for tilskudd hvor tilskuddsforvaltningen er delegert til andre aktører, for eksempel Statsforvalteren.

Helsedirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak når det framkommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottaker ikke bruker tilskuddet i samsvar med fastsatte betingelser. Videre kan Helsedirektoratet kreve tilskuddet tilbakebetalt dersom det er dokumentert mislighold, herunder at mottaker ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger.

Helsedirektoratet har også anledning til å nekte tilskuddsmottaker å motta tilskudd i ett eller flere påfølgende år dersom tilskuddet ikke brukes i samsvar med fastsatte betingelser. Mislighold av tilskuddsmidler kan få rettslig konsekvenser.

5. Utlysning

Utlyses på www.helsedirektoratet.no